

ZÁRÓVIZSGA-KÖVETELMÉNYEK

RENDEZŐI SZAKIRÁNY

2025–2026-os tanév

Leadandó dokumentumok, munkák:

- Záróvizsgafilm terve
- Záróvizsgafilm
- Elméleti dolgozat
- Portfólió

A vizsga menete:

1. Egyetemes filmtörténet vizsga (szóbeli) + a portfólió bemutatása
2. Záróvizsgafilm bemutatása és szóbeli megvédése

Az záróvizsga jegy összetétele:

Filmtörténet vizsga – 25%

Portfólió – 25%

Záróvizsgafilm és kísérő dolgozat megvédése – 50%

Számítási algoritmus:

1. jegy = (filmtörténet vizsga jegye + portfólió jegy):2

2. jegy = védés jegye

Záróvizsga jegy = (1. jegy + 2. jegy):2.

Minden vizsgapont kötelező; a záróvizsga akkor sikeres, ha a végzett legalább 6,00-os átlagot, illetve minden próbán legalább 5,00-ös jegyet ért el.

A FELADATOK RÉSZLETEZÉSE:

A záróvizsgafilm terve: lehet rövid fikciós filmterv (7–25 perc), vagy rövid dokumentumfilm terve (max. 26 perc), vagy rövid animációs filmterv (5–15 perc).

A záróvizsgafilm tervet a diák köteles legkevesebb két héttel a film gyártásának kezdeti dátuma előtt hivatalos formában leadni a gyártásvezetőnél (lásd e tekintetben A záróvizsgafilm gyártásának szabályzatát).

A leadott filmtervnek tartalmaznia kell a vezető tanár/ok aláírását, a helyi társirányító oktató aláírását, az operatőr szaktanár aláírását (vagy az operatőr vezető tanárjának aláírását – abban az esetben, ha a szóban forgó film az operatőr számára is államvizsgafilm), a tanszékvezető aláírását és a gyártásvezető aláírását (pontosabban: Gyártásra javaslat, funkció, név, aláírás).

Megjegyzés: a rendező a záróvizsgafilmterv irodalmi forgatókönyvének a szerzője, vagy társszerzője. Társszerző lehet egy kommunikáció szakos diák, akinek a szóban forgó filmterv/forgatókönyv szintén lehet záróvizsga dolgozata.

A záróvizsgafilm tervének tartalma:

Kisjátékfilm terv esetén:

1. Szinopszis
2. Irodalmi forgatókönyv
3. Rendezői és vizuális koncepció
4. Helyszínfotók
5. Casting fotók
6. Technikai forgatókönyv vagy storyboard és helyszínrajz
7. Forgatási terv
8. Gyártási ütemterv
9. Költségvetés
10. Kelléklista
11. Technikai kelléklista
12. Castingfelvételek és a helyszínelést dokumentáló anyag (fotók, videófelvevételek) egy DVD-n/a megadott Google Drive tárhelyen
13. A film stílusára utaló filmlista összeállítása kiemelkedő filmtörténeti alkotásokból, melyek képi, színészvezetési, ritmusbeli vagy egyéb szempontok szerint segítenek elképzelni a készülő filmalkotást
14. Stáb tagjainak listája és beosztása

Dokumentumfilm esetén:

1. Szinopszis (outline és tízmondatos szinopszis)

2. A téma bemutatása
3. A téma megközelítésének módja (rendezői és vizuális koncepció)
4. Forgatókönyv vázlat vagy treatment
5. Egy két perces trailer az előforgatott nyersanyagból egy DVD-n/a megadott Google Drive tárhelyen
6. Forgatási terv
7. Gyártási ütemterv
8. Költségvetés

Animációs film esetén:

1. Szinopszis
2. Irodalmi forgatókönyv
3. Rendezői és vizuális koncepció
4. Figura és helyszíntervek
5. Technikai forgatókönyv – storyboard
6. Munkaterv
7. Költségvetés

Záróvizsgafilm: lehet rövid fikciós film (7–25 perc), vagy rövid dokumentumfilm (max. 26 perc), vagy rövid animációs film (5–15 perc).

Technikai követelmények: a rendezői vizsgafilmek készülhetnek 35mm-es filmre, 16 mm-es filmre, vagy digitálisan, full HD minőségben.

A záróvizsgafilmhez kötelezően készülnie kell román és angol feliratnak.

Elméleti dolgozat: a záróvizsgafilm kivitelezésének szakmai indoklása, azaz egy minimum 25 oldalas dolgozat a film megvalósítása (forgatás, vágás, hangi és képi utómunka) alatt hozott rendezői döntésekről (felmerülő problémák, gondolatok, levont tanulságok, stb.). A dolgozatban kötelezően írni kell azokról a kiemelkedő filmtörténeti alkotásokról, amelyek elemzéséből tanult, inspirálódott a hallgató a saját filmjének az előkészítése során (konkrétan a dramaturgia, stílus, ritmus, képi világ, stb. szempontjából). Az elméleti dolgozat a vizsgafilm megvédésének az alapja. Megírásában sokat segít, ha a rendező naplószerű, úgynevezett napi jelentéseket ír (melyek a professzionális filmgyártásban szakmai követelménynek számítanak). Az elméleti dolgozat a napi jelentésekből levont általános következtetéseket is tartalmazza. A dolgozathoz kötelezően csatolni kell egy angol és egy román nyelvű kivonatot.

A forgatás előtt leadott filmtervet (lásd ennek tartalmát előbb) külön dokumentumként, pdf formátumban kell leadni.

A portfólió: a diák egyetemi évei alatt készített színvonalasabb munkáit tartalmazza (a szakiránynak/a választott záróvizsga témának megfelelően ez a következőket jelenti: legjobb mozgóképes alkotások, vizsgafeladatok, fotók vagy írások, TDK dolgozatok). Ajánlatos, hogy amennyiben a diák kisjátékfilmmel államvizsgázik, a portfólió tartalmazzon pl. dokumentumfilmet és esetleg animációs filmet is (és fordítva). A portfólió bizonyítja a diák egyetemi évei alatt végzett munkájának minőségét, értékelése fontos része az államvizsgának.

- A rendezői záróvizsgafilm, a filmtervet és a szakmai indoklást tartalmazó elméleti dolgozat a következő szaktanárok irányításával készülhet: *Lakatos Róbert, Szőcs Petra, Nagy V. Gergő, Nagy Viktor Oszkár, Kassay Réka (animáció).*
- Amennyiben az irányító tanár nem főállású oktató, kötelezően választani kell egy főállású tanárt is – *Lakatos Róbert, Szőcs Petra, Nagy V. Gergő* – társirányítói szerepkörben.
- Az elméleti dolgozatok kivitelezésénél lehetséges elméleti oktatók (*Pethő Ágnes, Blos-Jáni Melinda, Kassay Réka, Király Hajnal*) társirányítói felkérése is.

Mindhárom szakirány esetében az elméleti dolgozatok megfogalmazását, szerkesztését illetően a hallgatók a választott vezetőtanárok mellett konzultálhatnak a tanszék elméleti tárgyakat oktató tanáraival is. A filmek hangvágási problémáit illetően kötelező, hogy a rendezők, operatőrök konzultáljanak *Fazakas Áron*nal.

A záróvizsga megszervezése a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem által megfogalmazott (licenz és diplomavizsgák, valamint disszertáció vizsgák) módszertan szerint kell megtörténnie (3075/2025.12.19. szenátusi határozat – 1. melléklet). Kiemelt információk:

(6) A szakdolgozatok/diplomatervek/disszertációk az adott tanulmányi program oktatási nyelvén készülnek. Két vagy többnyelvű szakok esetén a hallgató választja ki a dolgozat nyelvét az adott szak oktatási nyelvei közül.

(7) A hallgató írásbeli kérvényezése nyomán a záróvizsga dolgozatok nyelve az angol nyelv is lehet. Ebben az esetben a dolgozathoz csatolni kell egy, az oktatás nyelvén elkészített összefoglalót is, amelynek terjedelmét a kar határozza meg, és írásban közli a hallgatóval.

(8) A szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció terjedelmének, szerkezetének és tartalmának meg kell felelnie a kari tanácsok által meghatározott szakspecifikus elvárásoknak. A szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció terjedelmére, szerkezetére és tartalmára vonatkozó szakspecifikus követelményeket a Kari Tanács határozza meg a kari záróvizsga módszertanban, és egy szakdolgozat készítési útmutatóban ismerteti azokat a hallgatókkal.

(9) A témavezetőknek kötelességük hangsúlyozottan figyelemmel követniük azt, hogy a szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció a hallgató eredeti munkája legyen, és minden idézés és hivatkozás az érvényes szabályozások szerint történjék. A dolgozat eredetiségéért a hallgató felel. Tilos a plagizálás vagy tudományos dolgozatokkal való kereskedés, a szakdolgozatok szerzői minőségének hamisítása. Ugyancsak tudományetikai vétségnek minősül, ezért tilos és a plágiummal azonos megítélés alá esik az MI-eszközök által generált eredmények vagy tartalom – pl.: szöveg, kép, hang, kód – forrásmegjelölés nélküli átvétele, saját munkaként, szellemi alkotó tevékenység eredményeként való bemutatása. A forrásmegjelölés történhet összefoglaló módon a dolgozat módszertani részében, megnevezve a használt eszközöket és azok szerepét a munkafolyamatban. Bizonyított csalás esetén az 2023. évi 199-es felsőoktatási törvény, a 2023. évi 427-es törvény és az Egyetem Etikai kódexének előírásai alkalmazandók.

(10) Minden egyes szakdolgozatot/diplomatervet/disszertációt a záróvizsgára való bocsátás előtt a Turnitin plágiumkereső programmal kell ellenőrizni, ami kiterjed a MI használatára is. Az ellenőrzések lefuttatása a tanszékek feladata, és az ellenőrzés eredményét el kell juttatni a végzős hallgatónak és a témavezető oktatóknak.

(11) A szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció témavezetői értékelésében szerepelnie kell a plágiumellenőrzés eredményének és az eredmények értelmezésének, beleértve az MI használatát is. A vezetőtanár felelőssége dönteni arról, hogy a dolgozatot védeésre javasolja-e vagy sem, és jeggyel minősíti azt. Az elfogadható hasonlósági arányt a kari tanácsok állapítják meg, a szakok sajátosságainak megfelelően.

(12) Amennyiben a szakdolgozatot/diplomatervet/disszertációt vagy annak egy részét a hallgató előzetesen Tudományos Diákköri Konferencián is bemutatta, az nem számít önplágiumnak, illetve szakdolgozat utólagos TDK bemutatása sem minősül annak.

(13) A védésre javasolt szakdolgozatokhoz/diplomatervekhez, illetve disszertációkhoz csatolni kell a témavezetői értékelést, a Turnitin plágiumellenőrző programból generált jelentést, a végzős hallgató nyilatkozatát a bemutatott anyag eredetiségére vonatkozóan (b. típusú formanyomtatvány szerint).